

Till Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd

**Förslag till central avgiftshantering för förskola,
fritidshem och fritidsklubb**

Remiss från kommunstyrelsen (KS-dnr 329-1008/2013)

Förslag till beslut

1. Tjänsteutlåtandet utgör svar på remissen
2. Omedelbar justering

Olle Johnselius
stadsdelsdirektörGunilla Davidsson
verksamhetsområdeschef**Sammanfattning**

Kommunstyrelsen har i stadens budget för år 2013 i uppdrag att, i samråd med utbildningsnämnden, utreda hur en central avgiftshantering för förskola och fritidshem skulle kunna organiseras. I utredningen ingår kartläggning av dagens avgiftshantering, jämförelser med andra kommuner och genomförda referensgrupper med fristående och kommunala anordnare. Utifrån utredningens resultat har ett förslag till central organisation av avgiftshantering utarbetats.

Förvaltningen anser att förslaget är genomtänkt och ställer sig i huvudsak positiv till förslaget.

Bilaga

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande 2013-06-20

Remissbehandling

Kommunstyrelsen har, för yttrande, remitterat det av stadsledningskontoret upprättade förslaget "Förslag till central avgiftshantering för förskola, fritidshem och fritidsklubb" till samtliga stadsdelsnämnder, utbildningsnämnden samt representanter för enskilt drivna verksamheter. Remisstiden sträcker sig till den 25 oktober 2013.

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande

I stadens budget för år 2013 fick kommunstyrelsen i uppdrag att, i samråd med utbildningsnämnden, utreda hur en central avgiftshantering för förskola och fritidshem skulle kunna organiseras. Avgifterna hanteras idag av 650 olika huvudmän och berörda verksamheter omfattar totalt 87 500 barn. Utredningen har kartlagt avgiftshanteringen och gjort jämförelser med andra kommuner. Utredningen har också genomfört referensgrupper med berörda parter och utifrån detta arbetat fram ett förslag till central avgiftshantering. Fortsatt utveckling och ökad användning av webbaserade tjänster är en förutsättning för förslaget.

Nuläge

Kommunala förskolor och fritidshem

Idag sker förskolornas registrering av placering och avgiftsgrundande uppgifter av stadsdelsförvaltningarna. Motsvarande uppgifter för de kommunala fritidshemmen sköts av respektive skola.

Fristående anordnare av förskola, pedagogisk omsorg eller fritidshem

Fristående anordnare skickar uppgifter för registrering av placeringar till utbildningsförvaltningen. Avgiftshantering sköts av respektive huvudman.

Fritidsklubbar

Avgiftshantering för fritidsklubbar har inte ingått i uppdraget, men då hanteringen i flera avseenden fungerar som för fritidshem föreslås även den omfattas av förslaget.

Referensgrupperna

Referensgruppernas synpunkter visar att representanterna från de fristående anordnarna i huvudsak ser ett minskat självbestämmande, osäkerhet om kostnad för avgiftshantering samt att dagens system inte medför några problem. En positiv reflektion är möjlighet till minskad administration. Synpunkter från de kommunala verksamheternas representanter visar generellt en positiv inställning till central hantering av avgifter.

Avgifter i andra kommuner samt stadens övriga verksamheter

En jämförelse med ett antal kommuner i länet visar att samtliga jämförda kommuner har central avgiftshantering oavsett regi. Jämförelse har också gjorts med Malmö och Göteborg, som har en organisation med stadsdelsnämnder motsvarande Stockholms stads organisation. Jämförelsen

visar att de bägge kommunerna endast tar in avgifter för de kommunala verksamheterna. Malmö har en central organisation för avgiftshantering, i Göteborg ligger ansvaret på respektive stadsdelsnämnd.

En jämförelse med stadens övriga verksamheter visar att äldreomsorgsavgift tas in av respektive stadsdelsnämnd oavsett regi. Avgifter för sommarkoloniverksamhet hanteras, oavsett regi, centralt av staden.

Juridik och tillsyn

En central avgiftshantering stärker utbildningsförvaltningens tillsyn av fristående anordnare. Det har förekommit att fristående anordnare skrivit in barn i verksamheterna innan barnet börjat för att på så vis erhålla en längre period av förskolepeng. Vårdnadshavare har inte betalat avgift till anordnaren under den aktuella perioden. En central avgiftshantering, där vårdnadshavare betalar föräldraavgift för samma period som förskolepeng utbetalas till anordnaren, försvårar oegentligheter.

Stadens jurister anser det dock inte vara förenligt med kommunallagen att villkora godkännande av fristående huvudman med central avgiftshantering. Införandet för fristående anordnare förutsätter därför frivillighet och att separata avtal skrivs med varje enskild huvudman.

Förslaget

Avgiftsenhetens uppdrag föreslås vara att ta in avgifter från samtliga vårdnadshavare, folkbokförda i Stockholms stad, med barn inom de aktuella verksamheterna. Uppgifter som kommer att tillhöra enheten är fakturering och administration av avgiftsgrundande uppgifter t.ex. uppdatering och kontroll av inkomstuppgifter. Uppgifter som fortsatt föreslås tillhöra stadsdelsnämnderna och andra huvudmän är placering av barn och elever, kontroll av hel- och deltidsvistelser, arkivering av dokument kopplade till avgifter och placering samt beslut om nedskrivning.

En central avgiftshantering medför enligt preliminära beräkningar att personalkostnaderna kommer att sjunka. Antalet tjänster kan minskas från dagens motsvarande cirka 23 heltidstjänster, till 13. Även kostnader för fakturering kommer att minska då endast en faktura skickas till vårdnadshavaren.

Förslaget skapar likvärdighet och enkelhet för vårdnadshavare, oavsett vald verksamhet, då endast en enhet hanterar avgifter. En effektivisering av avgiftshantering ger minskad administration i staden samt avlastar de pedagogiska verksamheterna från administration. En myndighet som hanterar uppgifter för avgiftshantering medför att den pedagogiska verksamheten inte involveras i familjernas ekonomi. Förslaget försvårar också inskrivning under

period då barnet inte är på plats samt säkerställer att vårdnadshavare får korrekt avgift.

Fristående anordnare har framfört osäkerhet om vilka kostnader förslaget kan komma att medföra och att de tappar möjligheten att sätta egna avgifter. Då fristående anordnare kan välja om de vill tillhöra systemet kan detta skapa olika villkor i hanteringen. Förslaget kan också medföra en potentiell fördröjning mellan placering och registrering av avgiftsgrundande uppgifter då e-tjänster inte används.

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande bifogas i sin helhet.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen instämmer i att gemensamma riktlinjer bidrar till en mer likvärdig hantering mellan kommunala och fristående anordnare av förskola, fritidshem och fritidsklubb. En samlad faktura för vårdnadshavare med barn i olika verksamheter skapar en enkelhet för vårdnadshavaren. Förslaget bidrar också till att frigöra administrativa resurser som istället kan användas i arbetet med barnen.

Förslaget förutsätter ökad användning av stadens e-tjänster. I Rinkeby-Kista använder vårdnadshavare i hög utsträckning blanketter istället för de webbaserade e-tjänsterna. Förvaltningen konstaterar att det är ett långsiktigt mål och vill betona att det i förslaget tydligt bör framgå hur enheten planeras arbeta med avgiftshantering för vårdnadshavare som initialt inte använder e-tjänsterna.
